

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 22 marca 2024 r.

WK-IV.431.1.32.2023

Pan

Paweł Andrzej Kownacki

Wójt Gminy Wieliszew

Urząd Gminy Wieliszew

ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 1

05-135 Wieliszew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Anna Kołakowska i Agnieszka Załęska – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 12 do 29 września 2023 r. kontrolę problemową w Gminie Wieliszew (dalej Gmina), z siedzibą urzędu w Wieliszewie przy ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 1 (05-135 Wieliszew).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r., z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych/późniejszych mających wpływ na realizowane zadanie.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 27 lutego 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Wójta Gminy Wieliszew pełnił Paweł Andrzej Kownacki, wybrany na stanowisko 21 października 2018 r.³.

[Akta kontroli: str.: 7-14,50]

W wyniku kontroli wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej w 2021 r. z przeznaczeniem na realizację wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Wieliszew jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁴ oraz Statut Gminy Wieliszew⁵, a jej obsługę zapewnia na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urząd Gminy Wieliszew (dalej Urząd Gminy)⁶.

Wypłata świadczeń rodzinnych⁷, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie:

- art. 20 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- art. 31 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁸,

³ Zaświadczenie o wyborze Wójta Gminy Wieliszew z 23 października 2018 r.

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

⁵ Uchwała nr XXXVIII/337/2017 Rady Gminy Wieliszew z 28 lipca 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Wieliszew. Uchwałą nr XII/144/2019 Rady Gminy Wieliszew z 29 listopada 2019 r. ogłoszono tekst jednolity Statutu Gminy Wieliszew.

⁶ W okresie objętym kontrolą obowiązywały Zarządzenia Wójta Gminy Wieliszew w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Wieliszew o numerach: 92/2017 z 14 lipca 2017 r., 92/2021 z 1 grudnia 2021 r.

⁷ Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.) – dalej ustawa o świadczeniach rodzinnych, świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
- 3a) świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b;
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 5) świadczenie rodzicielskie.

⁸ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- art. 9 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów⁹,
- art. 10 ust. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”¹⁰,
- art. 6 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych¹¹,
- art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników¹²,
- art. 66 ust. 1 pkt 28 i 28a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹³.

W Gminie ww. zadanie realizowane było przy pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie (dalej OPS)¹⁴.

Podstawą funkcjonowania OPS jest m.in. statut wprowadzony Uchwałą Nr XV/130/2015 Rady Gminy Wieliszew z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie *uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie*¹⁵.

Strukturę organizacyjną, zakres zadań i szczegółowe zasady działania oraz podstawowe uregulowania dotyczące podziału zadań i odpowiedzialności poszczególnych, samodzielnych stanowisk pracy realizowanych przez OPS określa Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie (dalej Regulamin) z 20 czerwca 2017 r.¹⁶.

Zadanie realizowane było przez pracowników zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy, wymienionych poniżej:

- Kierownik,
- Główny księgowy,
- Księgowy,
- Stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych,
- Stanowisko do spraw świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁹ Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297 ze zm.) – dalej ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

¹⁰ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm.) – dalej ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

¹¹ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.) - dalej ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych.

¹² Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 208 ze zm.) - dalej ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników.

¹³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) - dalej ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

¹⁴ Z siedzibą przy Alejach Solidarności 25, 05-135 Wieliszew.

¹⁵ Zmiany do statutu wprowadzono uchwałami Rady Gminy Wieliszew o nr: XXXVI/312/2017 z 30 maja 2017 r. oraz L/471/2018 z 19 października 2018 r.

¹⁶ Regulamin ustalony na podstawie Zarządzenia Kierownika OPS Nr 10/2017 z dnia 20 czerwca 2017 r. zmieniony Zarządzeniami Kierownika OPS o nr: 7/2019 z dnia 8 kwietnia 2019 r., 9/2020 z dnia 17 sierpnia 2020 r. oraz 13/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r.

OPS prowadził rachunkowość zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 3/2020 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 4 stycznia 2020 r. Natomiast w Urzędzie Gminy Wieliszew obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone Zarządzeniem Nr 158/2019 Wójta Gminy Wieliszew z dnia 31 grudnia 2019 r. Powyższe zasady (polityki) rachunkowości zawierały obligatoryjne elementy wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹⁷.

[Akta kontroli: str.: 51-98]

II. W zakresie planowania i wprowadzenia środków dotacji do budżetu Gminy

Wydział Finansów i Budżetu MUW w Warszawie pismem znak WF-I.3111.24.25.2020 z 23 października 2020 r. poinformował Gminę Wieliszew o kwotach dotacji celowych przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021, w dziale: 855 *Rodzina*, rozdziale 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* (dalej rozdział 85502 klasyfikacji budżetowej¹⁸), § 2010 *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami* (dalej § 2010 klasyfikacji budżetowej) w kwocie 3 518 000,00 zł oraz rozdziale 85513 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów* (dalej rozdział 85513 klasyfikacji budżetowej), § 2010 klasyfikacji budżetowej w kwocie 23 000,00 zł.

Rada Gminy Wieliszew uchwałą budżetową Nr XXVI/271/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. wprowadziła planowaną kwotę dotacji w wysokości ogółem 3 541 000,00 zł do budżetu Gminy Wieliszew na 2021 r. po stronie dochodów i wydatków oraz do planu OPS w celu realizacji zadania. Ostateczny plan dotacji celowych z uwzględnieniem zmian na 2021 r., wprowadzonych na podstawie 6 decyzji¹⁹ Wojewody Mazowieckiego (dalej Wojewoda)

---

¹⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

¹⁹ Decyzje o nr jn.:

- 1/2021UB z 3 lutego 2021 r., pismo znak: WF-I.3112.24.10.2021 z 19 lutego 2021 r. (zwiększenie o kwotę 114 000,00 zł),
- 163 z 20 września 2021 r., pismo znak: WF-I.3112.20.28.2021 z 23 września 2021 r. (zwiększenie o kwotę 18 005,00 zł i kwotę 5 205,00 zł),
- 211 z 15 października 2021 r., pismo znak: WF-I.3112.20.33.2021 z 21 października 2021 r. (zwiększenie o kwotę 187,00 zł),

wyniósł ogółem **3 833 341,00 zł**²⁰, z tego:

- w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej § 2010 klasyfikacji budżetowej **3 797 031,00 zł** i został zrealizowany w 98,33%,
- w rozdziale 85513 klasyfikacji budżetowej § 2010 klasyfikacji budżetowej **36 310,00 zł** i został zrealizowany w 99,90%.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji na realizację kontrolowanego zadania w 2021 r. przyznanego przez Wojewodę do budżetu Gminy i ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawa o finansach publicznych.

[Akta kontroli: str.: 99-184]

III. W zakresie finansowania zadania

Gmina w 2021 r. na realizację kontrolowanego zadania otrzymała dotację w wysokości ogółem 3 770 531,00 zł²¹, z tego:

- w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej § 2010 klasyfikacji budżetowej w kwocie 3 734 221,00 zł²²,
- w rozdziale 85513 klasyfikacji budżetowej § 2010 klasyfikacji budżetowej w kwocie 36 310,00 zł²³.

-
- 441a/2021 z 15 listopada 2021 r., pismo znak: WF-I.3112.20.51.2021 z 17 listopada 2021 r. (zwiększenie o kwotę 147 026,00 zł),
  - 94 z 29 czerwca 2021 r., pismo znak: WF-I.3112.20.13.2021 z 30 czerwca 2021 r. (zwiększenie o kwotę 8 239,00 zł),
  - 428/2021 z 15 listopada 2021 r., pismo znak: WF-I.3112.20.48.2021 z 15 listopada 2021 r. (zmniejszono o kwotę ogółem 321,00 zł).

²⁰ Zmiany w planowanych dochodach i wydatkach budżetu Gminy Wieliszew oraz planowanych wydatkach OPS w Wieliszewie na 2021 r. w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej oraz rozdziale 85513 klasyfikacji budżetowej wprowadzono na podstawie Zarządzeń Wójta Gminy Wieliszew o nr jn.:

- 26/2021 z dnia 9 marca 2021 r.,
- 41/2021 z dnia 2 lipca 2021 r.,
- 75/2021 z dnia 27 września 2021 r.,
- 79/2021 z dnia 26 października 2021 r.,
- 88/2021 z dnia 18 listopada 2021 r.,
- 90/2021 z dnia 30 listopada 2021 r.

²¹ Na podstawie decyzji Wojewody nr 42/2021 z 28 grudnia 2021 r. w sprawie *blokady wydatków w budżecie województwa mazowieckiego na 2021 r.*, dla Gminy Wieliszew w powyższym rozdziale zostały zablokowane środki dotacji w wysokości 62 810,00 zł (pismo znak: WF-I.3112.20.74.2021).

²² Ujęto w ewidencji księgowej: strona Wn konta 133 – 1 *Rachunek Organ*, strona Ma konta 224-2-1 – *Budżet Państwa zlecone par. 2010*.

²³ Ujęto w ewidencji księgowej: strona Wn konta 133 – 1 *Rachunek Organ*, strona Ma konta 224-2-1 – *Budżet Państwa zlecone par. 2010*.

Środki dotacji wpłynęły na rachunek bieżący Gminy w transzach²⁴, z którego przekazywane były na bieżąco na rachunek OPS ze wskazaniem właściwego rozdziału i paragrafu klasyfikacji budżetowej.

Porównano zapisy w ewidencji księgowej Gminy dotyczące wpływu środków i ich przekazania do OPS z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

Zapotrzebowanie na środki finansowe pochodzące z budżetu Wojewody na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne na 2021 r. w ogólnej kwocie 3 770 531,00 zł²⁵ zostało złożone do MUW za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS).

[Akta kontroli: str.: 185-258]

IV. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania środków dotacji:

OPS na realizację wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne w 2021 r. poniósł wydatki w ogólnej kwocie 3 769 802,67 zł, z tego:

- w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej – 3 733 526,73 zł²⁶,
- w rozdziale 85513 klasyfikacji budżetowej – 36 275,94 zł²⁷.

Ww. wydatki zostały ujęte w §§ jn.:

Dot.: Rozdziału 85502 klasyfikacji budżetowej:

- 3110 Świadczenia społeczne²⁸ – kwota 3 417 238,73 zł,
- 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników²⁹ – kwota 37 189,63 zł,

²⁴ Szczegóły dotyczące kwot i terminów wpływu środków dotacji dla poszczególnych rozdziałów zawarto w zestawieniu stanowiącym akta kontroli.

²⁵ Z tego na:

- świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wraz z kosztami obsługi i Za życiem wraz z kosztami obsługi – 3 734 221,00 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w kwocie 36 310,00 zł.

²⁶ Na:

- świadczenia rodzinne – 2 795 918,08 zł,
- fundusz alimentacyjny – 285 332,15 zł,
- świadczenie rodzicielskie – 319 988,50 zł,
- świadczenia Za „życiem” – 16 000,00 zł,
- koszty obsługi – 80 046,89 zł,
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe – 236 241,11 zł.

²⁷ Na:

- składki na ubezpieczenie zdrowotne.

²⁸ Dalej § 3110 klasyfikacji budżetowej.

²⁹ Dalej § 4010 klasyfikacji budżetowej.

- 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne – kwota 6 000,00 zł,
- 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne³⁰ – kwota 243 760,64 zł,
- 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy³¹ – kwota 1 069,86 zł,
- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia³² – kwota 8 111,34 zł,
- 4260 Zakup energii³³ – kwota 1 586,49 zł,
- 4280 Zakup usług zdrowotnych – kwota 112,00 zł,
- 4300 Zakup usług pozostałych³⁴ – kwota 14 951,04 zł,
- 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych³⁵ – kwota 176,07 zł,
- 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe³⁶ – kwota 866,76 zł,
- 4440 Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – kwota 976,66 zł,
- 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – kwota 8,06 zł,
- 4700 Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej – kwota³⁷ 1 479,45 zł.

Dot.: Rozdziału 85513 klasyfikacji budżetowej:

- 4130 Składki na ubezpieczenie zdrowotne³⁸ – kwota 36 275,94 zł.

Wydatki poniesione na koszty obsługi w 2021 r. nie przekroczyły wysokości przysługujących Gminie środków z tego tytułu, zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych, art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 10 ust. 11 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”³⁹.

[Akta kontroli: str.: 259-265]

³⁰ Dalej § 4110 klasyfikacji budżetowej.

³¹ Dalej § 4120 klasyfikacji budżetowej.

³² Dalej § 4210 klasyfikacji budżetowej.

³³ Dalej § 4260 klasyfikacji budżetowej.

³⁴ Dalej § 4300 klasyfikacji budżetowej.

³⁵ Dalej § 4360 klasyfikacji budżetowej.

³⁶ Dalej § 4400 klasyfikacji budżetowej.

³⁷ Dalej § 4700 klasyfikacji budżetowej.

³⁸ Dalej § 4130 klasyfikacji budżetowej.

³⁹ 3% otrzymanej dotacji w rozdziale 85502 z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego i jego kosztów obsługi (30 zł od wydanej decyzji administracyjnej).

Ze względu na obszerny zakres przedmiotu kontroli kontrolujący dokonali doboru próby zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 20 ust. 1 pkt. 10 ppkt. c *Trybu i zasad prowadzenia postępowania kontrolnego*⁴⁰.

W związku z powyższym szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów źródłowych będących podstawą poniższych wydatków na kwotę ogółem 1 494 956,40 zł poniesionych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.:

➤ **w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej – 1 458 680,46 zł:**

- ✓ w § 3110 klasyfikacji budżetowej – 1 213 032,15 zł, z tego:
  - fundusz alimentacyjny – 285 332,15 zł,
  - świadczenie „Za życiem” – 16 000,00 zł,
  - świadczenia opiekuńcze, z tego:
    - świadczenie pielęgnacyjne – 878 220,00 zł,
    - specjalny zasiłek opiekuńczy – 33 480,00 zł,
- ✓ w § 4110 klasyfikacji budżetowej – 236 241,11 zł, z tego:
  - składki do ZUS⁴¹ – 232 641,11 zł,
  - składki do KRUS⁴² – 3 600,00 zł,

oraz koszty obsługi zadania⁴³ – 9 407,20 zł t tym:

- ✓ w § 4010 klasyfikacji budżetowej – 413,48 zł,
- ✓ w § 4110 klasyfikacji budżetowej – 71,20 zł,
- ✓ w § 4120 klasyfikacji budżetowej – 10,12 zł,
- ✓ w § 4210 klasyfikacji budżetowej – 2 274,59 zł,
- ✓ w § 4260 klasyfikacji budżetowej – 528,83 zł,
- ✓ w § 4300 klasyfikacji budżetowej – 5 279,48 zł,
- ✓ w § 4360 klasyfikacji budżetowej – 61,58 zł,
- ✓ w § 4400 klasyfikacji budżetowej – 288,92 zł,
- ✓ w § 4700 klasyfikacji budżetowej – 479,00 zł,

➤ **w rozdziale 85513 klasyfikacji budżetowej jn.:**

- ✓ w § 4130 klasyfikacji budżetowej – **36 275,94 zł.**

Na podstawie przedłożonych dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej w ramach

---

⁴⁰ *Tryb i zasady prowadzenia postępowania kontrolnego przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego* zatwierdzone 16 marca 2018 r. przez Wojewodę Mazowieckiego (dalej *Tryb i zasady prowadzenia postępowania kontrolnego*).

⁴¹ Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dalej ZUS).

⁴² Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (dalej KRUS).

⁴³ W tym: fundusz alimentacyjny – 8 912,36 zł, świadczenia „Za życiem” – 494,84 zł.

powyższej próby, w zakresie:

- ❖ wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia „Za życiem” stwierdzono, że:
    - wypłaty świadczeń dokonywano przelewem bankowym na podstawie list wypłat,
    - kwoty ujęte w listach wypłat wynikały z decyzji przyznających świadczenie⁴⁴,
    - świadczenia wypłacane były osobom uprawnionym do świadczenia w terminach, wynikających z ww. decyzji,
    - kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 r. wyniosła 285 332,15 zł, w tym ujęto kwoty nienależnie pobranych świadczeń potrącanych z list wypłat świadczeń w wysokości ogółem 567,13 zł (w tym należność główna 542,24 zł i odsetki 24,89 zł).
- Łączna kwota nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 r. wyniosła 2 207,89 zł i została odprowadzona na rachunek budżetu państwa w 2021 r. wraz z odsetkami w kwocie 63,52 zł.
- Kwoty z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za 2021 r., w wysokości 2 207,89 zł (stanowiące należność główną) ujmowane były w ewidencji księgowej dochodów⁴⁵, natomiast zgodnie z art. 19 rozporządzenia *w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych*⁴⁶ winny być ujęte w ewidencji księgowej jako pomniejszenie wydatków w danym roku budżetowym,
- w ramach powyższych świadczeń poniesiono wydatki na koszty obsługi zadania dotyczące zakupu: materiałów biurowych, zakupu energii elektrycznej, gazu itp. oraz części wypłaty wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracownika, zatrudnionego do obsługi świadczeń „Za życiem”. Koszty obsługi wyliczano od wydatkowanych środków dotacji⁴⁷,

---

⁴⁴ Decyzje wydane przez Kierownika OPS na podstawie upoważnień Wójta Gminy Wieliszew z 23 listopada 2018 r., pisma znak: KAD.0052.147.2018, KAD.0052.151.2018, KAD.0052.153.2018, KAD.0052.154.2018 oraz Inspektora ds. świadczeń wychowawczych na podstawie upoważnienia nr 30A z 19 września 2019 r. udzielonego przez Kierownika OPS w przypadku nieobecności Kierownika OPS. Kontroli poddano elementy decyzji w zakresie: danych osoby uprawnionej do świadczenia (imię i nazwisko) daty wydania decyzji, kwoty przyznanego świadczenia, okresu, na jaki przyznano świadczenie oraz terminu do wypłaty świadczenia.

⁴⁵ Szczegółowe informacje, dotyczące sposobu ujmowania zwrotów nienależnie pobranych świadczeń zawiera wyjaśnienie z 28 września 2023 r. złożone przez Głównego Księgowego OPS. Natomiast informacje, dotyczące wysokości nienależnie pobranych świadczeń u poszczególnych świadczeniobiorców zawierają zestawienia sporządzone 28 września 2023 r. przez Inspektora ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1718 ze zm.).

⁴⁷ Szczegółowe informacje zawierają zestawienia sporządzone przez Głównego Księgowego OPS i stanowią akta kontroli.

❖ wypłaty świadczeń opiekuńczych, w tym: świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego stwierdzono, że:

- wypłaty świadczeń dokonywano przelewem bankowym na podstawie list wypłat,
- kwoty ujęte w listach wypłat wynikały z decyzji przyznających świadczenia⁴⁸,
- świadczenia wypłacane były osobom uprawnionym do świadczenia z wyjątkiem wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego świadczeniobiorcy za luty 2021 r. w kwocie 1 971,00 zł⁴⁹.

W związku z powyższym, Kierownik OPS wyjaśnił, że powyższemu świadczeniobiorcy w dniu 29 września 2023 r. została wydana decyzja o nienależnie pobranym świadczeniu pielęgnacyjnym za luty 2021 r.⁵⁰.

- świadczenia wypłacane były zgodnie z terminem wskazanym w decyzjach przyznających świadczenia z wyjątkiem wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego po terminie wynikającym z decyzji⁵¹. Kierownik OPS w złożonym wyjaśnieniu poinformował, że „(...) decyzja powyższa nie została przekazana do realizacji wypłat, a włożona do segregatora z decyzjami oczekującymi na zwrotki. Zaistniała sytuacja miała charakter incydentalny.”,
- za osoby pobierające powyższe świadczenia naliczano i odprowadzano składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe⁵² oraz zdrowotne⁵³ w wysokościach liczonych od podstawy wymiaru przyznanego świadczenia.

Ponadto, kontrolujący ustalili, iż odprowadzane były składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz zdrowotnego pomimo zaprzestania wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego od grudnia 2021 r. w związku ze zmianą miejsca zamieszkania

---

⁴⁸ Opisano w przypisie 44, str. 9 Wystąpienia Pokontrolnego.

⁴⁹ Wypłata świadczenia nastąpiła 26 lutego 2021 r. na podstawie listy nr ŚR/21/2021. Szczegóły zawiera wyjaśnienie Kierownika OPS z 28 września 2023 r. stanowiące akta kontroli.

⁵⁰ Informacja z 29 września 2023 r. oraz poświadczona za zgodność z oryginałem kopia decyzji nr ŚR.(...) z 29 września 2023 r. w sprawie nienależnie pobranego świadczenia pielęgnacyjnego przyznanego decyzją Wójta Gminy Wieliszew nr ŚR.(...) z dnia 31 maja 2016 r. ze zmianami stanowi akta kontroli.

⁵¹ Zgodnie z decyzją nr ŚR.(...) z 15 stycznia 2021 r. świadczenie pielęgnacyjne powinno być wypłacone w terminie do 30-tego każdego miesiąca, jak wynika z dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej wypłaty świadczenia dokonano 30 marca 2021 r. na podstawie listy wypłat nr ŚR/30/2021 (w tym za styczeń i luty 2021 r.).

⁵² Zgodnie z art. 22 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stopy procentowe składek na ubezpieczenie emerytalne wynoszą 19,52% podstawy wymiaru a na ubezpieczenie rentowe 8,00% podstawy wymiaru (w przypadku składek odprowadzanych do ZUS), natomiast w przypadku odprowadzania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do KRUS zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

⁵³ Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj. w wysokości 9% podstawy wymiaru składki, stanowiącej kwotę przyznanego świadczenia (art. 79 ust. 1 w zw. z art. 81 ust. 8 pkt 7 ww. ustawy).

świadczeniobiorcy a tym samym zmianą organu właściwego miejscowo. Wysokość składki z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego za grudzień 2021 r. wyniosła 542,42 zł natomiast składka z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego za grudzień 2021 r. wyniosła 177,39 zł.

Biorąc pod uwagę, fakt iż w trakcie trwania czynności kontrolnych tj. 29 września 2023 r. uruchomiono procedurę zwrotu nienależnie opłaconych składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych świadczeniobiorcy, który zmienił miejsce zamieszkania, kontrolujący poddali analizie wydruki z ewidencji księgowej wydatków dla § 4130 klasyfikacji budżetowej za rok 2022 i rok 2023, z których wynika, że:

wysokość składek w 2022 r. ogółem wyniosła 9 286,32 zł, z tego:

- z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego 6 997,80 zł,
- z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego 2 288,52 zł,

wysokość składek w 2023 r. ogółem wyniosła 7 181,28 zł, tego:

- z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego 5 411,52 zł,
- z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego 1 769,76 zł.

Kwota powyższych składek na dzień 29 września 2023 r. wyniosła łącznie 17 187,41 zł, z tego:

- ✓ z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego 12 951,74 zł,
- ✓ z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego 4 235,67 zł.

W związku z powyższym Kierownik OPS złożył pisemną informację⁵⁴, w której wskazał, że *„Dnia 29-09-2023 r. celem uruchomienia procedury zwrotu nienależnie opłaconych składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych Pani (...) dokonano zgłoszenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przygotowanie dokumentów rozliczeniowych w/w składek. Po otrzymaniu pakietu, zostaną łącznie dokonane korekty miesięczne. W następnej kolejności organ złoży wniosek o zwrot należności wynikającej z nadpłaty. Termin rozpatrzenia powyższego wniosku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w terminie 30 dni.”*,

- należne składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne były odprowadzane do:
  - ✓ ZUS z zachowaniem terminu, wynikającego z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - ✓ KRUS z zachowaniem terminu, wynikającego z art. 40 pkt 1 ustawy

---

⁵⁴ Informacja z 29 września 2023 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników.

[Akta kontroli: str.: 266-611]

Na podstawie przedłożonych dowodów źródłowych (m.in. decyzji administracyjnych, list wypłat świadczeń oraz wyciągów bankowych) oraz ewidencji księgowej w ramach próby poddanej kontroli stwierdzono, że:

- dokumenty finansowo – księgowe, stanowiące podstawę wypłaty świadczeń oraz opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne, zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika OPS,
- kwoty wypłaconych świadczeń oraz przekazanych składek były zgodne z ewidencją księgową wydatków, prowadzoną w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych zdarzeń gospodarczych,
- dowody księgowe stanowiące podstawę wydatkowania środków dotacji spełniały wymogi zawarte w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, zostały opisane, co do sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja księgowa) zgodnie z przyjętymi w jednostce technikami dokumentowania zapisów księgowych,
- zapisy księgowe ujęte w ewidencji księgowej Gminy oraz OPS spełniały wymogi określone w art. 20 ustawy o rachunkowości,
- wydatki klasyfikowane były zgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

W zakresie sprawozdawczości

Dane wykazane w sprawozdaniu *Rb – 50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2021 r.*, w części dotyczącej rozdziałów: 85502 klasyfikacji budżetowej oraz 85513 klasyfikacji budżetowej sporządzonym przez Gminę Wieliszew oraz OPS w Wieliszewie, były zgodne z ewidencją księgową prowadzoną w Gminie (w zakresie wpływu dotacji) oraz OPS (w zakresie wydatkowania dotacji).

Ww. sprawozdania zostały przekazane przez Gminę 7 lutego 2022 r. tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵⁵.

---

⁵⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 144 ze zm.) – załącznik nr 41 *Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*.

Sprawozdanie z wykonania wydatków poniesionych w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w rozdziałach: 85502 klasyfikacji budżetowej oraz 85513 klasyfikacji budżetowej § 2010 klasyfikacji budżetowej, w którym wykazano wykonanie dotacji na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne w łącznej wysokości 3 769 802,67 zł (ww. sprawozdanie zostało przekazane przez OPS do MUW za pośrednictwem CAS w wymaganych terminach). Dane ujęte w powyższym sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej (w zakresie przyznanych i wydatkowanych środków).

[Akta kontroli: str.: 616-620,628-640]

Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w wysokości ogółem 728,33 zł⁵⁶, z tego w ramach:

- rozdziału 85502 klasyfikacji budżetowej kwota 694,27 zł,
- rozdziału 85513 klasyfikacji budżetowej kwota 34,06 zł.

[Akta kontroli: str.: 612-615]

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Gmina oraz OPS nie gromadzili środków dotacji na lokacie bankowej, co potwierdzili w oświadczeniach: Wójt Gminy Wieliszew⁵⁷ oraz Kierownik OPS⁵⁸.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Odprowadzeniu do ZUS składek z tytułu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz zdrowotnego za grudzień 2021 r. w wysokości ogółem 719,81 zł za świadczeniobiorcę, któremu zaprzestano wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego od grudnia 2021 r., ze względu na zmianę miejsca zamieszkania, tym samym zmianę organu właściwego miejscowo.
2. Ujęciu kwoty w wysokości 2 207,89 zł z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w ewidencji księgowej dochodów zamiast w ewidencji księgowej wydatków jako pomniejszenie wydatków w danym roku budżetowym, czym naruszono zapisy art. 19 rozporządzenia w sprawie *sposobu*

---

⁵⁶ Środki zostały przekazane na rachunek bankowy MUW 5 stycznia 2022 r. – WB nr 3/2022, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

⁵⁷ Oświadczenie z 11 września 2023 r.

⁵⁸ Oświadczenie z 25 września 2023 r.

prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, który stanowi, że (...) zwroty wydatków dokonanych w tym samym roku budżetowym zmniejszają wykonanie planowanych wydatków w tym roku budżetowym.

3. Wydaniu decyzji w sprawie nienależnie pobranego świadczenia pielęgnacyjnego za okres od 1 do 28 lutego 2021 r. w wysokości 1 971,00 zł z naruszeniem przepisów art. 35 Kodeksu Postępowania Administracyjnego⁵⁹.
4. Wypłacie (w jednym przypadku) świadczenia pielęgnacyjnego za styczeń oraz luty 2021 r. po terminie wynikającym z decyzji przyznającej świadczenie.

W związku z tym, iż ustawowy obowiązek odprowadzania składek z tytułu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz zdrowotnego spoczywał na organie właściwym względem miejsca zamieszkania, środki w kwocie:

- 719,81 zł stanowią dotację pobraną w nadmiernej wysokości w 2021 r. i podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych.

Mając na względzie pozostałe ustalenia kontroli w zakresie nieprawidłowości odprowadzania ww. składek należy stwierdzić, iż kwota:

- 9 286,32 zł stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości w 2022 r. i podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych,
- 7 181,28 zł stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości w 2023 r. i podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Wójta, że wykorzystanie środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne zostało ocenione **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

---

⁵⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) – dalej Kodeks Postępowania Administracyjnego.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do:

1. Ujmowania kwot z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w ewidencji księgowej zgodnie z zapisami art. 19 rozporządzenia w sprawie *sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych*.
2. Wydawania decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń pielęgnacyjnych zgodnie z przepisami art. 35 Kodeksu Postępowania Administracyjnego.
3. Wypłaty świadczeń pielęgnacyjnych w terminach, wynikających z decyzji przyznających świadczenie.

W związku ze zwrotem kwoty 17 187,41 zł stanowiącej dotację pobraną w nadmiernej wysokości⁶⁰ odstępuje się od sformułowania zaleceń pokontrolnych w tym zakresie⁶¹.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

---

⁶⁰ Na powyższe składa się dotacja pobrana w nadmiernej wysokości w:

- 2021 r. w kwocie 719,81 zł,
- 2022 r. w kwocie 9 286,32 zł,
- 2023 r. w kwocie 7 181,28 zł.

⁶¹ Wójt Gminy Wieliszew pismem z 12 marca 2024 r. (wpływ do MUW za pomocą Elektronicznej Skrzynki Podawczej - ePUAP 12 marca 2024 r.) poinformował, że 23 lutego 2024 r. na rachunek bankowy MUW dokonano zwrotu kwoty w wysokości ogółem 17 187,41 zł stanowiącej dotację pobraną w nadmiernej wysokości. Pismo (znak: L.dz.447/24) wraz z załącznikami stanowi akta kontroli.